

Novinky *pro pěstitele jabloní I.*

Nově zapsané do Státní odrůdové knihy byly odrůdy určené pro širokou obec pěstitelů jabloní. Jsou výsledkem dlouhodobé šlechtitelské práce, která obnáší proces křížení vhodných kombinací odrůd, případně kombinaci s novými genotypy (novošlechtění).

1 ní odrůdu proti strupovitosti s vyšší odolností k padlí jabloně. Vhodnými podnožemi pro intenzivní pěstování jsou slabě až středně bujně rostoucí. V podmínkách ČR ji je možné pěstovat ve všech oblastech.

► Odrůda **Nubia** (šl. ozn. UEB 3494/2) rovněž patří do skupiny raně zimních jabloní. Byla zapsaná do evropské databáze chráněných odrůd (EDPV). Vznikla křížením odrůd Rajka a genotypu. Vyrůstání stromu je středně bujné, typ rozvětvený, habitus svěšený. Nasazení plodů je na krátkých, tenkých až středně tlustých výhonech jednotlivě i ve shluk

Je to běh na dlouhou trať, který musí být kvalifikovaný a vytrvalý, jinak bude cíl v nedohlednu. Tak tomu je i v případě nových odrůd jabloní pocházejících ze Šlechtitelské stanice Střížovice, která je součástí Ústavu experimentální botaniky AV ČR, v.v.i. (zaužívaná je zkratka UEB s číselným kódem odrůdy). Pořadí, v jakém jsou popisy sestaveny, určuje postupná doba konzumní zralosti v jednotlivých oddílech. Nejprve představíme odrůdy klasické.

► Odrůda **Telse** (šl. ozn. UEB 018/1), patří do skupiny raně zimních jabloní. Má udělena národní ochranná práva v ČR. Vznikla křížením odrůd Topaz a Elstar, jejichž počátečních písmen bylo využito v názvu. Vyrůstání stromu je středně bujné, typ rozvětvený,

habitus svěšený. Nasazení plodů je na krátkých i dlouhých tenkých výhonech převážně ve shlucích. Středně velký plod má tvar kulovitý bez žeber, se středně výraznými svalci na vrcholu. Pro zvětšení plodů a dosažení pravidelné plodnosti je vhodná důsledná probírka. Základní barva plodu je žlutá, krycí oranžovočervená ve formě plošně rozmytého líčka. Tenká slupka je hladká, na povrchu středně mastná, bez ojínění a rzivosti, má četné malé lenticely. Dužnina krémové barvy a křehké jemné konzistence bývá velmi šťavnatá, v chuti sladce navinulá. Stopka je středně tlustá až tlustá a středně dlouhá. Sklizňová zralost odpovídá odrůdě Elstar, což bývá v druhé polovině září, konzumní zralost od října. Skladovat lze do ledna až února. Jde o rezistent-

cích. Plod po probírce bývá velký, ploše kulovitěho tvaru se středně znatelnými žebry bez svalců na vrcholu. Základní barva plodu je žlutá, krycí tmavě červená nanesená celoplošně s nevýrazným žíháním. Tenká slupka je hladká, na povrchu suchá, středně ojíněná a bez rzivosti. Dužnina krémové barvy, křehké jemné konzistence bývá velmi šťavnatá, v chuti navinule sladká. Stopka je středně tlustá a dlouhá. Sklizňová zralost do poloviny října, konzumní zralost od poloviny listopadu. Skladovat lze do ledna až února v řízené atmosféře i déle. Jde o rezistentní odrůdu proti strupovitosti s vyšší odolností k padlí jabloně. Je vhodná do všech oblastí na stanoviště s dostatkem vláhy, pro intenzivní pěstování jsou vhodné slaběji až středně bujně rostoucí podnože.

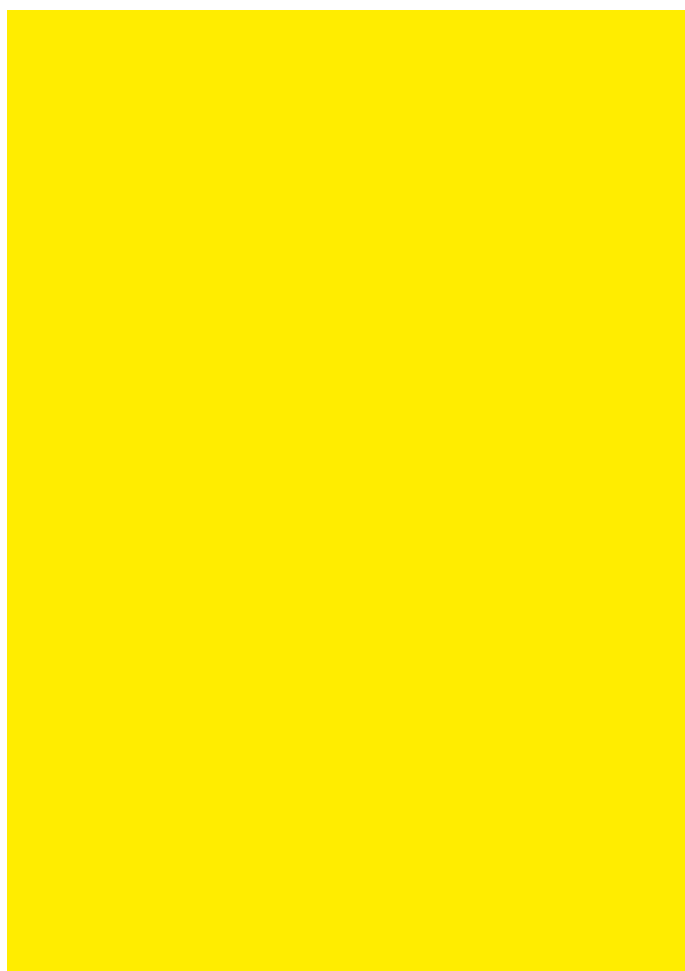
■ Odrůda **Barby** (šl. ozn. UEB 3838/3) patří také do skupiny raně zimních odrůd. Název napovídá, že jde o odrůdu určenou pro děti, ale nejen jim. Byla zapsaná do evropské databáze chráněných odrůd (EDPV). Vznikla křížením odrůd Mira a Bohemia. Vzrůstnost stromu je středně bujná, typ rozvětvený, habitus rozložitý. Nasazení plodů je na krátkých i dlouhých tenkých až

1 'Ghiva' 2 'Nubia' 3 Plody odrůdy Nubia Plody odrůdy Nubia

středně tlustých výhonech jednotlivě i ve shlucích. Plod je středně velký až velký, ploše kulovitěho tvaru se středně znatelnými svalci nad kališní jamkou. Ta je mělká až středně hluboká a široká. Základní barva plodu je žlutá, krycí ve formě zářivě červeného líčka ze 2/3 rozmytým s tmavším tenkým žíháním.

Tenká slupka je hladká, lesklá, bez ojínění a bez rzivosti. Dužnina krémové barvy, tuhé a jemné konzistence, středně šťavnatá, v chuti navinule sladká. Stopka je středně tlustá a středně dlouhá. Sklizňová zralost v polovině října, konzumní od prosince. Skladovat lze do února v řízené atmosféře i déle. Jde

4 'Telse' 5 'Barby' 6 'UEB6581'

o rezistentní odrůdu proti strupovitosti se střední odolností k padlí jabloně. Polohou pro minimální fungicidní ochranu jsou střední a vyšší pěstitelské oblasti s dostatkem vláhy s použitím všech podnoží dle účelu pro intenzivní a extenzivní pěstování.

► Odrůda **UEB 6581** se zkratkou instituce a číselným označením bude pravděpodobně uplatňována pod ochranným

názvem nebo obchodní značkou, které dosud nejsou známy. Zařazena byla do skupiny zimních odrůd. Byla zapsána do evropské databáze chráněných odrůd (EDPV). Vznikla křížením odrůd Fuji a UEB 32642 (Opal®). Vzrůstnost stromu je slabá až středně bujná, typ rozvětvený, habitus rozložitý. Nasazení plodů převážně ve shlucích bývá na krátkých a středně dlouhých tenkých výhonech. Pro zvětšení plodů

a pravidelnou plodnost je nutná probírka. Plod je středně velký až velký, má tvar kuželovitý bez žeber, se středně výraznými svalci na vrcholu. Základní barva plodu je žlutá, krycí červená ve formě plošně rozmytá. Tenká slupka je hladká, na povrchu suchá, středně ojíňená bez rzivosti. Dužnina krémové barvy, křehké jemné konzistence bývá velmi šťavnatá, mimořádně sladká, po rozkrojení jen slabě hnědne. Stopka je tenká a dlouhá. Sklizňová zralost nastává počátkem října, konzumní od listopadu. Skladovat lze do února až března, v řízené atmosféře i déle. Jde o rezistentní odrůdu proti strupovitosti s vyšší odolností k padlí jabloně. Vhodnými podnožemi pro pěstování jsou středně i bujněji rostoucí. Odrůda je vhodná vzhledem k delší vegetační době vyzrávání dřevní hmoty pro pěstování v teplých a středních pěstitelských oblastech.

► Název 'Ghiva' byl zvolen z ženského jména v Kazachstánu, kde byla odrůda testována. Byla zkoušena pod šl. ozn. UEB I-647/1. Zařazena je do skupiny pozdně zimních odrůd. Má udělena ochranná práva k odrůdě v ČR. Vznikla křížením odrůd Fuji a Heliodor. Vzrůstnost stromu je slabá až středně bujná, typ rozvětvený, habitus svěšený. Nasazení plodů bývá na krátkých a tenkých výhonech ve shlucích i jednotlivě. Plod je středně velký, s probírkou velký, kuželovitý tvaru s mělkou kališní jamkou. Základní barva plodu je žlutá, krycí středně až tmavě červená ze 2/3 plošně rozmytého líčka. Tenká slupka je hladká, na povrchu suchá, bez ojíňení a rzivosti s četnými malými lenticelami. Dužnina žlutavé barvy, tuhá a pevná konzistence, bývá velmi šťavnatá, v chuti sladce navinulá, v průběhu skladování postupně sládně. Stopka je středně tlustá a středně dlouhá. Sklizňová zralost koncem října, konzumní od prosince. Skladovat lze do března, v řízené atmosféře i déle. Jde o rezistentní odrůdu proti strupovitosti s vyšší odolností k padlí jabloně a bakteriální spále růžovitých, jak uvádí šlechtitel. Vhodnou polohou jsou teplé a střední oblasti s využitím všech podnoží dle účelu pro intenzivní a extenzivní pěstování v prostředí s dostatkem vláhy.

V příštím čísle ještě doplníme tento přehled dvěma novinkami sloupcovitých odrůd od stejného šlechtitele.

Dušan Nesrsta

ÚKZÚZ, Národní odrůdový úřad

Foto autor